

Ефективна інтеграція цих принципів дозволяє створити оптимальне навчальне середовище, яке сприяє всебічному розвитку вокального таланту студента, формуванню його професійних компетентностей та підготовці до успішної кар'єри тощо.

#### СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Гмиріна С. В. Методи роботи студентів над вокальними творами у класі сольного співу. *Музичне мистецтво в освітньому дискурсі*. № 1. 2019. С. 78–83.
2. Овчаренко Н. А. Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності: теорія та методологія: [монографія]. Кривий Ріг: Вид. Р. А. Козлов. 2014. 400 с.
3. Пляченко Т. М. Методика викладання вокалу: навч.-метод. посіб. Для студ. мистецького ф-ту (спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). Кіровоград: КДПУ, 2005. 80 с.
4. Степанова Л. В., Чжан Венлі. Педагогічні аспекти підготовки здобувачів вищої мистецько-педагогічної освіти для самостійної роботи над вокальним репертуаром. *Інноваційна педагогіка*. Вип. 75. 2024. С. 56–62.
5. Шуляр О. Д. Методичні поради з питань організації самостійної роботи з сольного співу, вокальної майстерності та постановки голосу (на допомогу співакам-початківцям). Прикарпатський національний ун.-т ім. В. Стефаника. Івано-Франківськ. 2017. 45 с.

#### REFERENCES

1. Hmyrina, S. V. (2019). Metody roboty studentiv nad vokal'nymy tvoramy u klasi sol'noho spivu. [Methods of students' work on vocal works in the solo singing class]. Kyiv. № 1. S. 78–83 [in Ukrainian]
2. Ovcharenko, N. A. (2014). Profesynna pidhotovka maybutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva do vokal'no-pedahohichnoyi diyal'nosti: teoriya ta metodolohiya: [monohrafiya]. [Professional training of future teachers of music for vocal and pedagogical activity: theory and methodology: [monograph]]. Kryvyi Rih. Vyd. R. A. Kozlov. 400 s. [in Ukrainian]

3. Plyachenko, T. M. (2005). Metodyka vykladannya vokalu: navch.-metod. posib. Dlya stud. mystets'koho f-tu (spetsial'nist' «Muzychna pedahohika i vykhovannya»). [Methodology of teaching vocals: teaching-methodical manual. For students of art faculty (specialty «Musical pedagogy and education»)]. Kirovohrad: KDPU. 80 s. [in Ukrainian]

4. Stepanova, L. V., Chzhan Venli. (2024). Pedahohichni aspekty pidhotovky zdobuvachiv vyshchoyi mystets'ko-pedahohichnoyi osvity dlya samostiynoyi roboty nad vokal'nym repertuarom. [Pedagogical aspects of training applicants for higher artistic and pedagogical education for independent work on vocal repertoire]. Odesa. Vyp. 75. S. 56–62. [in Ukrainian]

5. Shulyar, O. D. (2017). Metodichni porady z pytan' orhanizatsiyi samostiynoyi roboty z sol'noho spivu, vokal'noyi maysternosti ta postanovky holosu (na dopomohu spivakam-pochatktivsyam). [Methodological advice on organizing independent work on solo singing, vocal mastery and voice production (to help beginner singers)]. Ivano-Frankivsk. 45 s. [in Ukrainian]

#### ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

**ШАФАРЧУК Тетяна** – старший викладач кафедри вокально-хорової підготовки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського.

**Наукові інтереси:** професійна підготовка майбутніх вокалістів.

#### INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

**SHAFARCHUK Tetyana** – senior lecturer at the Department of Vocal and Choral Training of the K. D. Ushynskyi South Ukrainian National Pedagogical University.

**Scientific interests:** professional training of future vocalists.

Стаття надійшла до редакції 23.08.2025 р.

Стаття прийнята до друку 31.08.2025 р.

УДК 811.111'367.2'36

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-220-424-428

**КИЛИВНИК Вікторія** –

кандидат педагогічних наук, старший викладач

Комунального закладу вищої освіти

«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0770-265X>

e-mail: vicakilivnik1982@gmail.com

## ВЗАЄМОДІЯ СИНТАКСИСУ Й МОРФОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ ГРАМАТИЦІ

У статті досліджується взаємодія синтаксичних і морфологічних компонентів у сучасній англійській граматиці. Розкрито механізми узгодження граматичних категорій на рівні речення, зокрема вплив морфологічних форм на синтаксичну структуру та навпаки. Проаналізовано функціональну роль граматичних одиниць у побудові висловлювань, а також виявлено особливості реалізації граматичних значень через синтаксичні конструкції. Акцентовано увагу на динамічному характері взаємозв'язку між морфологією та синтаксисом, що забезпечує гнучкість і точність англійського мовлення. Матеріал має прикладне значення для лінгвістичних досліджень, викладання англійської мови та міжмовної комунікації.

Розкрито взаємодію синтаксису й морфології як ключових чинників формування граматично правильного та комунікативно ефективного мовлення в сучасній англійській граматиці. Аналізуються механізми впливу морфологічних форм на синтаксичну структуру речення та, навпаки, синтаксичних умов на вибір морфологічних варіантів, що забезпечує гнучкість і точність вираження. Підкреслюється системний характер англійської граматики, де граматичні одиниці (морфеми, слова, словосполучення) виконують функції, необхідні для логічної послідовності, семантичної повноти та реалізації комунікативного наміру. Досліджується функціональна роль граматичних одиниць у побудові висловлювань, що є визначальною для формування змістовно точного, логічно зв'язного та граматично правильного мовлення. На прикладах показано, як морфологічні форми задають граматичні параметри, а синтаксичні конструкції організовують ці форми у цілісне висловлювання, забезпечуючи ефективність мовної системи. Особлива увага приділяється динамічному характеру взаємозв'язку між морфологією та синтаксисом у сучасній

англійській мові, що дозволяє їй гнучко адаптуватися до різних комунікативних ситуацій, зберігаючи при цьому граматичну точність. Взаємозалежність граматичних рівнів розглядається як важливий чинник у лінгвістичних дослідженнях, викладанні англійської мови як іноземної та міжмовній комунікації. Матеріал має як теоретичну, так і прикладну цінність, що зумовлює його актуальність у сучасному мовознавстві.

**Ключові слова:** англійська граматики, синтаксис, морфологія, граматичні категорії, узгодження, структура речення, функціональна взаємодія, мовна система.

**KYLYVNYK Viktoriia –**

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Municipal Institution of Higher Education

«Vinnytsia Humanitarian and Pedagogical College»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0770-265X>

e-mail: vicakilivnik1982@gmail.com

## THE INTERACTION OF SYNTAX AND MORPHOLOGY IN MODERN ENGLISH GRAMMAR

*The article explores the interaction between syntactic and morphological components in modern English grammar. It reveals the mechanisms of grammatical category agreement at the sentence level, particularly the influence of morphological forms on syntactic structure and vice versa. The functional role of grammatical units in constructing utterances is analyzed, along with the specific ways grammatical meanings are realized through syntactic constructions. Special attention is given to the dynamic nature of the relationship between morphology and syntax, which ensures flexibility and precision in English speech. The material holds practical significance for linguistic research, English language teaching, and cross-linguistic communication.*

*The interaction between syntax and morphology is presented as a key factor in forming grammatically correct and communicatively effective speech in modern English grammar. The article examines how morphological forms affect sentence structure and, conversely, how syntactic conditions determine the choice of morphological variants, contributing to expressive accuracy and structural adaptability. It emphasizes the systemic nature of English grammar, where grammatical units (morphemes, words, and phrases) perform functions essential for logical coherence, semantic completeness, and the realization of communicative intent. The functional role of grammatical units in constructing utterances is shown to be crucial for producing meaningful, logically structured, and grammatically accurate speech. Through examples, it is demonstrated how morphological forms set grammatical parameters, while syntactic constructions organize these forms into coherent expressions, enhancing the efficiency of the language system. Particular focus is placed on the dynamic interplay between morphology and syntax in modern English, which allows the language to adapt flexibly to various communicative contexts while maintaining grammatical precision. The interdependence of grammatical levels is considered a vital aspect of linguistic research, English language instruction, and intercultural communication. The study offers both theoretical insight and practical value, underscoring its relevance in contemporary linguistics.*

**Keywords:** english grammar, syntax, morphology, grammatical categories, agreement, sentence structure, functional interaction, language system.

**Постановка та обґрунтування актуальності проблеми.** Вивчення взаємодії синтаксису й морфології в сучасній англійській граматиці є надзвичайно актуальним у контексті розвитку лінгвістичної науки, методики викладання іноземних мов та міжкультурної комунікації. У сучасній англійській мові, яка характеризується аналітичною структурою, граматичні значення дедалі частіше реалізуються через синтаксичні засоби, що зумовлює тісний зв'язок між морфологічними формами та синтаксичною організацією речення. Розуміння цієї взаємодії дозволяє глибше осмислити механізми побудови граматичних конструкцій, виявити закономірності узгодження мовних одиниць та уникати типових помилок, спричинених міжмовною інтерференцією.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Серед науковців, які зробили вагомий внесок у дослідження взаємодії синтаксису й морфології в англійській граматиці, особливе місце займає Ноам Чомскі – засновник генеративної граматики, чия теорія трансформаційного синтаксису суттєво вплинула на розуміння граматичних зв'язків між формою слова та його функцією в реченні. Стівен Пінкер досліджував когнітивні аспекти граматики, зокрема процеси формування граматичних структур у мовленні та мисленні. Гофрі К. Пуллум, співавтор фундаментального видання «The Cambridge Grammar of the English Language», разом із Родні Гаддлстоном створив системний опис англійської граматики, що охоплює взаємодію морфологічних і синтаксичних рівнів. Марк

Аронов спеціалізується на морфології, досліджуючи її функціональну роль у граматичній системі англійської мови. Ендрю Редфорд у межах мінімалістської програми пояснює зв'язок між граматичною формою слова та його синтаксичною позицією. Лорі Бауер зосереджується на морфологічних процесах і словотворенні, аналізуючи їхній вплив на синтаксичну структуру речення. Їхні дослідження становлять теоретичну основу для глибокого розуміння граматичної організації англійської мови [1–5].

Для україномовних студентів, які вивчають англійську як іноземну, особливу складність становить саме перехід від флексивної системи до аналітичної, де граматичні категорії часто виражаються не морфологічно, а синтаксично. У цьому контексті дослідження взаємодії синтаксису й морфології сприяє формуванню граматичної компетентності, розвитку навичок точного мовлення та ефективного засвоєння граматичних норм англійської мови. Крім того, тема має міждисциплінарне значення, оскільки охоплює аспекти когнітивної лінгвістики, психолінгвістики та прикладної комунікації, що робить її релевантною для сучасних наукових і освітніх потреб.

**Метою статті** є виявлення та аналіз механізмів взаємодії синтаксичних і морфологічних елементів у сучасній англійській граматиці, визначення їхньої ролі у формуванні граматичних конструкцій, а також з'ясування функціонального впливу морфологічних форм на синтаксичну структуру речення. Дослідження спрямоване на

поглиблення розуміння граматичної системи англійської мови та надання теоретичних і практичних засад для ефективного викладання англійської як іноземної.

Вітчизняні науковці наголошують на важливості комплексного підходу до вивчення граматичної системи англійської мови щодо взаємодії синтаксису й морфології як взаємозалежних рівнів мовної організації. У працях Н. Таценко та І. Кобякової підкреслюється, що морфологічні форми не лише виконують формально-граматичну функцію, а й активно впливають на синтаксичну структуру речення, визначаючи його тип, порядок слів і логіко-семантичні зв'язки. В. Широков розглядає граматичні категорії як елементи когнітивної системи, що формують мовну компетентність і забезпечують ефективну комунікацію. Українські дослідники акцентують на необхідності врахування взаємодії граматичних рівнів у процесі викладання англійської мови, що сприяє кращому засвоєнню її структурних особливостей та подоланню міжмовної інтерференції [2, 5].

**Виклад основного матеріалу дослідження.**  
*Морфологія англійської мови* – це розділ грама-

тики, що вивчає будову слів, їхні граматичні форми та способи вираження граматичних значень (часу, числа, особи, роду тощо) за допомогою афіксів, внутрішніх змін або службових слів. В англійській мові, яка має аналітичну структуру, морфологія відіграє важливу роль у формуванні граматичних категорій через обмежену систему флексій та активне використання допоміжних дієслів [1, 3].

*Синтаксис англійської мови* – це розділ граматики, що досліджує правила поєднання слів у словосполучення та речення, визначає порядок слів, типи речень, логіко-семантичні зв'язки між компонентами висловлювання. У сучасній англійській мові синтаксис є провідним засобом вираження граматичних значень, забезпечуючи структурну організацію мовлення та точність комунікації [2, 4].

Взаємодія морфології та синтаксису в англійській мові проявляється через узгодження граматичних категорій, що забезпечує структурну цілісність речення та точність передавання змісту (табл. 1).

Таблиця 1

**Механізми узгодження граматичних категорій**

| Категорії                                                                          | Приклади                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Морфологічний вплив на синтаксис</b>                                            |                                                                                                                                                      |
| Форма дієслова визначає синтаксичну позицію                                        | Форма дієслова в англійській мові (особа, число, час) впливає на вибір підмета: She walks vs; they walk – закінчення -s вказує на третю особу однини |
| Час і аспект формують синтаксичну структуру речення                                | Конструкції на кшталт have been working вимагають допоміжних дієслів, що змінює порядок слів і синтаксичну побудову                                  |
| Морфологічні маркери визначеності (артиклі) впливають на синтаксичну роль іменника | The teacher – конкретний суб'єкт, а a teacher – узагальнений або новий у контексті                                                                   |
| <b>Синтаксичний вплив на морфологію</b>                                            |                                                                                                                                                      |
| Позиція слова в реченні визначає його граматичну форму                             | У питальних реченнях дієслово змінює форму або вимагає допоміжного дієслова: He works vs. Does he work?                                              |
| Синтаксична функція змінює вибір форми займенника                                  | He saw her vs. She saw him – форма залежить від ролі в реченні (підмет чи додаток)                                                                   |
| Порядок слів компенсує відсутність флексій                                         | В англійській мові фіксований порядок слів (SVO) виконує функцію, яку в українській забезпечує відмінкова система                                    |
| <b>Узгодження як двосторонній процес</b>                                           |                                                                                                                                                      |
| Морфологія задає межі синтаксичних варіантів                                       | форма дієслова is вимагає підмета в однині                                                                                                           |
| Синтаксис активує морфологічні варіанти                                            | у пасивних конструкціях дієслово набуває форми be + V3                                                                                               |

Взаємодія синтаксису й морфології в сучасній англійській граматиці є ключовим чинником формування граматично правильного та комунікативно ефективного мовлення. Морфологічні форми впливають на синтаксичну структуру речення, визначаючи порядок слів, узгодження граматичних категорій і вибір граматичних конструкцій. Водночас синтаксичні умови активують специфічні морфологічні варіанти, що забезпечує гнучкість і точність вираження. Така взаємозалежність свідчить про системний характер англійської граматики, де морфологія та синтаксис функціонують як взаємопов'язані рівні мовної організації. Усвідомлення цих механізмів має важливе значення для лінгвістичних досліджень, методики викладання англійської мови та міжмовної комунікації [1, 3].

Функціональна роль граматичних одиниць у побудові висловлювань полягає в забезпеченні

структурної організації, логічної послідовності та семантичної точності мовлення. Кожна граматична одиниця – *морфема*, слово, словосполучення чи речення, яке виконує конкретну функцію, що сприяє реалізації комунікативного наміру мовця. Напр., граматичні категорії часу, способу, особи та числа дозволяють точно передати динаміку подій, їхню модальність і суб'єктну структуру. Узгодження між словами (напр., між підметом і присудком) забезпечує граматичну зв'язність речення, а синтаксичні конструкції формують логіко-семантичні зв'язки між його компонентами. Отож, граматичні одиниці не лише формують зовнішню оболонку висловлювання, а й визначають його змістову повноту, інтерпретацію та ефективність сприйняття в комунікативному процесі (табл. 2).

Таблиця 2

Функціональна роль граматичних одиниць у побудові англійських висловлювань

| Граматична одиниця             | Функція                                          | Приклад                                | Пояснення                                                                    |
|--------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| Дієслово (Verb)                | Виражає дію, стан, час, аспект                   | <i>She has finished her work.</i>      | Дієслово <i>has finished</i> передає завершену дію в теперішньому перфекті   |
| Іменник (Noun)                 | Позначає суб'єкт або об'єкт дії                  | <i>The teacher explained the rule.</i> | <i>Teacher</i> – суб'єкт, <i>rule</i> – об'єкт; визначають структуру речення |
| Займенник (Pronoun)            | Узгоджується з дієсловом за особою та числом     | <i>They are coming.</i>                | <i>They</i> – множина, тому дієслово <i>are</i> узгоджується                 |
| Артикль (Article)              | Визначає статус іменника (означений/неозначений) | <i>A student asked a question.</i>     | <i>A</i> вказує на нову інформацію, неозначений об'єкт                       |
| Часова форма (Tense)           | Вказує на часову перспективу дії                 | <i>I will call you tomorrow.</i>       | <i>Will call</i> – майбутній час, формус очікування дії                      |
| Порядок слів (Word order)      | Визначає синтаксичну роль слів                   | <i>John gave Mary a book.</i>          | Порядок слів показує, хто дав, кому і що                                     |
| Узгодження (Agreement)         | Забезпечує граматичну зв'язність                 | <i>He walks every morning.</i>         | <i>Walks</i> узгоджується з <i>he</i> (3-тя особа однини)                    |
| Модальне дієслово (Modal verb) | Виражає можливість, необхідність, дозвіл         | <i>You must study harder.</i>          | <i>Must</i> передає обов'язковість дії                                       |

Функціональна роль граматичних одиниць у побудові висловлювань є визначальною для формування змістовно точного, логічно зв'язного та граматично правильного мовлення. Як показано на прикладах, кожна одиниця, від дієслова до порядку слів, виконує специфічну функцію, що впливає на структуру речення, узгодження його компонентів і реалізацію комунікативного наміру. Морфологічні форми задають граматичні параметри, а синтаксичні конструкції організовують ці форми у цілісне висловлювання. Така взаємодія забезпечує ефективність мовної системи, дозволяючи точно передавати значення, наміри та емоції у процесі спілкування [3, 5].

Динамічний характер взаємозв'язку між морфологією та синтаксисом у сучасній англійській мові зумовлює її здатність гнучко адаптуватися до різних комунікативних ситуацій, водночас зберігаючи граматичну точність. Морфологічні форми (такі як час, аспект, число, особа) не існують ізольовано, а активно взаємодіють із синтаксичними структурами, визначаючи порядок слів, тип речення та логіко-семантичні зв'язки. Напр., форма дієслова *has been working* вимагає специфічної синтаксичної побудови з допоміжними дієсловами, що змінює структуру речення. Водночас синтаксис може активувати певні морфологічні варіанти: у питальних реченнях або запереченнях дієслово набуває іншої форми через синтаксичну перебудову (*Does she work?*, *She doesn't work*). Така взаємозалежність не є статичною – вона змінюється залежно від контексту, стилю мовлення, інтенції мовця, що дозволяє англійській мові залишатися водночас економною в засобах і надзвичайно виразною. Саме ця динаміка забезпечує точність передавання значень і гнучкість у побудові висловлювань, що є особливо важливим у міжмовній комунікації та викладанні англійської як іноземної.

**Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку.** Таким чином, взаємодія синтаксису й морфології в сучасній англійській граматиці полягає в її безпосередній користі для кількох ключових галузей: лінгвістичних досліджень, методики викладання англійської мови та міжмов-

ної комунікації. У лінгвістиці аналіз взаємозв'язку між граматичними рівнями дозволяє глибше осмислити структуру англійської мови, виявити закономірності узгодження мовних одиниць і розкрити механізми формування граматичних значень. Для викладачів англійської мови як іноземної ця тема є основою для розробки ефективних методичних підходів, які враховують специфіку аналітичної граматичної системи англійської та допомагають студентам подолати труднощі, пов'язані з міжмовною інтерференцією. У сфері міжмовної комунікації знання про взаємодію синтаксису й морфології сприяє точному перекладові, адаптації висловлювань до контексту іншої мови та підвищенню якості міжкультурного спілкування. Дослідження цієї теми має не лише теоретичну, а й практичну цінність, що робить її актуальною та затребуваною в сучасному мовознавстві.

Взаємодія синтаксису й морфології в сучасній англійській граматиці є фундаментальним чинником формування граматично правильного, логічно зв'язного та комунікативно ефективного мовлення. Морфологічні форми задають граматичні параметри, які реалізуються через синтаксичні конструкції, а синтаксис, у свою чергу, визначає умови вибору та функціонування морфологічних елементів. Така взаємозалежність має динамічний характер, що забезпечує гнучкість англійської мови, її здатність адаптуватися до різних стилістичних і комунікативних контекстів. Усвідомлення цих механізмів є важливим не лише для теоретичного мовознавства, а й для практики викладання англійської мови, перекладознавства та міжмовної комунікації, що підтверджує актуальність і прикладну цінність дослідження. Подальшим перспективним напрямом є вивчення граматичних явищ у контексті когнітивної лінгвістики, зокрема впливу граматичних структур на процеси мовного мислення та сприйняття та дослідження граматичних моделей у різних стилістичних регістрах англійської мови (академічному, публіцистичному, розмовному) з метою виявлення варіативності синтаксико-морфологічних зв'язків.

# СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Візнюк І. М., Тихолаз С. І., Долинний С. С., Киливник В. В. Культурна ідентичність та ментальне здоров'я щодо психопедагогічної ролі сучасних лінгвістів. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. №22. С. 1-18. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17112796>
2. Карамішева І. Д. Контрастивна граматики англійської та української мов: Навч. Посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. 300 с.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Порівняльна граматики англійської та української мов» для студентів III курсу денної та IV курсу заочної форм навчання напрям 020303 «Філологія» / Укл. ст. викладач В. І. Беляков. Дніпродзержинськ. ДДТУ, 2012. 52 с.
4. Покорна Л. Інтерферуючий вплив української мови під час навчання структури англійського речення. *Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. Сер. Лінгвістика*. 2014. Вип. XXI. С. 89-92.
5. Чумак О. Г., Чумак В. В. Українська мова як іноземна. Частина I : Основи фонетики, граматики, інтонації, словотвору : Навч. посібник. К. : Вид.центр КНЛУ, 2005. 238 с.

# REFERENCES

1. Bielakov, V. I. (2012). Konspekt lektsii z dystsypliny "Porivnialna gramatyka anhliiskoi ta ukrainiskoi mov" dlia studentiv III kursu dennoi ta IV kursu zaochnoi form navchannia napriamu 020303 "Filolohiia" [Lecture notes on the discipline "Comparative grammar of English and Ukrainian" for full-time and part-time philology students]. Dniprodzerzhynsk: DDTU. [in Ukrainian]
2. Chumak, O. H., Chumak, V. V. (2005). Ukrainiska mova yak inozemna. Chastyna I: Osnovy fonetyky, gramatyky, intonatsii, slovotvoru [Ukrainian as a foreign language. Part I: Basics of phonetics, grammar, intonation, word formation]: Navch. posibnyk. K. : Vyd. tsentr KNLU. 238. [in Ukrainian]

3. Karamysheva, I. D. (2008). Kontrastyvna gramatyka anhliiskoi ta ukrainiskoi mov: navchalnyi posibnyk [Contrastive grammar of English and Ukrainian: Textbook]. Lviv: Vydavnytstvo Natsionalnoho Universytetu "Lvivska Politekhnikha". [in Ukrainian]
4. Pokorna, L. (2014). Interferuiuchy vplyv ukrainiskoi movy pid chas navchannia strukturi anhliiskoho rechennia [Interfering influence of Ukrainian language in learning English sentence structure]. Naukovyi Visnyk Khersonskoho Derzhavnoho Universytetu. Serii: Lnhvistyka. (21). 89–92. [in Ukrainian]
5. Vizniuk, I. M., Tykholaz, S. I., Dolynnyi, S. S., Kylyvnyk, V. V. (2025). Kulturna identychnist ta mentalne zdorovia shchodo psykhopedahohichnoi roli suchasnykh lnhvistiv [Cultural identity and mental health in relation to the psychopedagogical role of modern linguists]. Pedahohichna Akademiia: naukovyi zapysky. (22). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17112796> [in Ukrainian]

# ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

**КИЛИВНИК Вікторія** – кандидат педагогічних наук, старший викладач Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж».

**Наукові інтереси:** дослідження граматичних категорій сучасної англійської мови, їхньої структури, функціонального призначення та тенденцій розвитку.

# INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

**KYLYVNYK Viktoriia** – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Municipal Institution of Higher Education «Vinnytsia Humanitarian and Pedagogical College».

**Scientific interests:** research into the grammatical categories of modern English, their structure, functional purpose, and development trends.

Стаття надійшла до редакції 23.08.2025 р.

Стаття прийнята до друку 31.08.2025 р.

УДК 378:[008:78]-043.83:782.1/7:373-052(045)

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-220-428-434

**ФЕДОРЕЦЬ Микола** –

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри музичного мистецтва і хореографії державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6243-4208>  
e-mail: [nickfed149@gmail.com](mailto:nickfed149@gmail.com)

# ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ЗАЛУЧЕННЯ ЇХ ДО ОПЕРНОЇ МУЗИКИ

У статті обґрунтовано актуальність проблеми модернізації загальної музичної освіти, зокрема формуванням музичної культури сучасних школярів в умовах постінформаційного суспільства шляхом залучення їх до оперної музики. Методологічною основою дослідження обрано аксіологічний, когнітивний, культурологічний (наскрізний) та результативний підходи.

Зазначено, що в нових соціокультурних умовах, завдяки інтернету, з'явився необмежений доступ дітей та підлітків до музичного матеріалу будь-яких жанрів і стилів, але не завжди задовільної якості. Дослідники вказують на масове захоплення молоддю низькопробними музичними творами комерційного призначення та на нездатність більшості учителів музичного мистецтва протистояти цьому. В результаті, останнім часом відбулося істотне зниження рівнів загальної культури, критичного мислення та музично-естетичного смаку учнів закладів ЗСО, що негативно позначається на їх музичній культурі.

У статті здійснено аналіз наукового дискурсу стосовно останніх досліджень і публікацій, пов'язаних з означеною темою. Розглянуто зміст ключових понять дослідження: музичної культури та оперної музики. Проаналізовано основні складові та рівні музичної культури. Представлено функції музичної культури. Підкреслено, що в наш час, музична культура є невід'ємною частиною життя як кожної людини, так й суспільства в цілому.

Обґрунтовано вибір саме оперної музики серед великої кількості різноманітних музичних жанрів та стилів. Зауважено, що найкращі оперні твори є справжнім скарбом світової культури, тому, що вони інтегрують в собі багато видів мистецтва та